

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม (Institute of Social Technology) เป็นหนึ่งในหน่วยงานหลักของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีหน้าที่ในการบริหารจัดการด้านวิชาการและการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ตามภารกิจหลัก 5 ประการที่มหาวิทยาลัยกำหนดคือ การสร้างบัณฑิต การวิจัย การปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

คำว่า “เทคโนโลยีสังคมหรือวิทยาศาสตร์สังคม” หมายถึง วิทยาการสมัยใหม่ที่ประยุกต์วิธีการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาประสมประสานใช้ประโยชน์ ดังนั้น วิชาการด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่ประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เรียกว่า เทคโนโลยีสังคม ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่พัฒนาพื้นฐานทางสังคมให้ดีขึ้น ซึ่งตรงกับแนวคิดในการตั้งสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี¹

สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม เป็นชื่อที่มีความแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่น โดยมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะใช้ชื่อเรียกแตกต่างกันไป เช่น คณะมนุษยศาสตร์ หรือ คณะสังคมศาสตร์ เป็นต้น ตามความหมายของพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน คำว่า “เทคโนโลยี” หมายถึง “วิทยาการที่นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติได้ ประยุกต์ได้” ดังนั้น “เทคโนโลยีสังคม” จึงเป็นศาสตร์ทางสังคมยุคใหม่ถือว่าเป็นวิทยาศาสตร์เพราะว่าใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ แต่นำมาประยุกต์ใช้ในด้านสังคม ซึ่งหมายความว่า “วิทยาการที่นำเอาความรู้ทางสังคมศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์สังคมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ” หรือเรียกว่า “สังคมศาสตร์ประยุกต์”²

ปีการศึกษา 2553 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ทบทวนองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (รวม 9 องค์ประกอบ 23 ตัวบ่งชี้) ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปและความเคลื่อนไหวด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ได้ปรับตัวบ่งชี้ตามแนวทางการพัฒนาตัวบ่งชี้ของ สกอ. และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยเลือกกลุ่มเป็นสถาบันเฉพาะทาง ในลักษณะที่ 1 เป็นสถาบันที่เน้นระดับบัณฑิตศึกษา (ค1)

กปรด้วย ปีการศึกษา 2553 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้จัดโครงการนำร่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ โดยนำระบบ The Malcom-Baldrige National Quality Award เป็นแนวทางการตรวจสอบคุณภาพขององค์กร สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนึ่งใน 15 สถาบันที่เข้าร่วมโครงการ จาก 82 สถาบันที่สนใจเข้าร่วมโครงการ (ระยะเวลาดำเนินโครงการทั้งสิ้น 18 เดือน) เพื่อพัฒนาระบบการบริหารคุณภาพ ใช้เป็นแนวทางที่บูรณาการในการจัดการผลการดำเนินงานของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ซึ่งจะเกิดผลลัพธ์ต่อการจัดการศึกษาที่มีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอให้แก่ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาและความยั่งยืนขององค์กร การปรับปรุงประสิทธิภาพและขีดความสามารถโดยรวม และการเรียนรู้ระดับสถาบันและระดับบุคคล

¹ ศ.ดร. วิจิตร ศรีสุขอาน คำปราศรัยเนื่องในการประชุมพบปะคณาจารย์และพนักงานสายปฏิบัติการฯ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม 22 มกราคม 2540

² ศ.ดร. วิจิตร ศรีสุขอาน ทิศทางและแผนการดำเนินงานของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ในยุคปฏิรูปการศึกษา 13 พฤษภาคม 2548

สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ได้ใช้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายในตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งประกอบด้วย 11 องค์ประกอบ 34 ตัวบ่งชี้ จากนั้นได้กำหนดองค์ประกอบที่ 12 การบริหารจัดการภารกิจหลักสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ตัวบ่งชี้ที่ 12.1 ระบบการบริหารคุณภาพแบบบูรณาการ รวมองค์ประกอบในการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม รวม 12 องค์ประกอบ 35 ตัวบ่งชี้

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม
9 องค์ประกอบ 23 ตัวบ่งชี้	11 องค์ประกอบ 34 ตัวบ่งชี้	12 องค์ประกอบ 35 ตัวบ่งชี้

ผลประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม สรุปดังนี้

1. ในภาพรวม

ผลการดำเนินงานของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคมได้คุณภาพอยู่ในระดับดีมาก คือ ได้คะแนน 4.77 จากคะแนนเต็ม 5 คิดเป็น 91.30% (บรรลุเป้าหมาย 21 ตัวบ่งชี้ จาก 23 ตัวบ่งชี้) สำหรับตัวบ่งชี้ของ สกอ. และได้คะแนน 4.56 จากคะแนนเต็ม 5 คิดเป็น 86.49% (บรรลุเป้าหมาย 32 ตัวบ่งชี้ย่อย จาก 37 ตัวบ่งชี้ย่อย) สำหรับตัวบ่งชี้ของ สกอ. รวมกับตัวบ่งชี้ของมหาวิทยาลัยและสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

2. ในรายละเอียด จากตัวบ่งชี้ทั้งหมด 37 ตัวบ่งชี้ย่อย พบว่า

ก. ตัวบ่งชี้ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก 5 คะแนน มีทั้งหมด 29 ตัวบ่งชี้ ได้แก่

- 1) ตัวบ่งชี้ 1.1 กระบวนการพัฒนาแผน
- 2) ตัวบ่งชี้ 2.2 อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก
- 3) ตัวบ่งชี้ 2.4 ระบบการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน
- 4) ตัวบ่งชี้ 2.6 ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน
- 5) ตัวบ่งชี้ 2.7 ระบบและกลไกการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลการเรียนตามคุณลักษณะของบัณฑิต
- 6) ตัวบ่งชี้ 2.8 ระดับความสำเร็จของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่จัดให้กับนักศึกษา
- 7) ตัวบ่งชี้ 2.9* ร้อยละของการพัฒนสถานภาพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีต่อรุ่น
- 8) ตัวบ่งชี้ 2.10* ร้อยละของนักศึกษาปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาของหลักสูตรต่อรุ่น
- 9) ตัวบ่งชี้ 3.1 ระบบและกลไกการให้คำปรึกษาและบริการด้านข้อมูลข่าวสาร
- 10) ตัวบ่งชี้ 3.2 ระบบและกลไกการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษา
- 11) ตัวบ่งชี้ 4.1 ระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์
- 12) ตัวบ่งชี้ 4.2 ระบบและกลไกการจัดการความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์
- 13) ตัวบ่งชี้ 4.3 เงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัย

- 14) ตัวบ่งชี้ 5.1 ระบบและกลไกการบริการทางวิชาการแก่สังคม
 - 15) ตัวบ่งชี้ 5.2 กระบวนการบริการทางวิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม
 - 16) ตัวบ่งชี้ 6.1 ระบบและกลไกการทํานุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
 - 17) ตัวบ่งชี้ 7.1 ภาวะผู้นำของคณะกรรมการประจำสำนักวิชาและผู้บริหาร
ทุกระดับของสำนักวิชา
 - 18) ตัวบ่งชี้ 7.2 การพัฒนาสำนักวิชาสู่สถาบันเรียนรู้
 - 19) ตัวบ่งชี้ 7.3 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ
 - 20) ตัวบ่งชี้ 7.4 ระบบบริหารความเสี่ยง
 - 22) ตัวบ่งชี้ 8.1 ระบบและกลไกการเงินและงบประมาณ
 - 22) ตัวบ่งชี้ 9.1 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
 - 23) ตัวบ่งชี้ 10.1 การบริหารจัดการสถานศึกษา 3 ดี (3D)
 - 24) ตัวบ่งชี้ 10.2 ผลที่เกิดกับผู้เรียนตามนโยบาย 3 ดี (3D) มีความรู้ เจตคติที่ดี
ตลอดจนพฤติกรรม
 - 25) ตัวบ่งชี้ 11.1* มีระบบและกลไกในการปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี
ตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัย
 - 26) ตัวบ่งชี้ 11.2* ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีส่วนร่วมในการปรับปรุง ถ่ายทอด
และพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่ออาจารย์ประจำ
 - 27) ตัวบ่งชี้ 11.3* ร้อยละของกิจกรรมหรือโครงการโครงการการปรับปรุง
ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่ออาจารย์ประจำ
 - 28) ตัวบ่งชี้ 11.4* ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการในการปรับปรุง
ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี
 - 29) ตัวบ่งชี้ 12.1* ระบบการบริหารคุณภาพแบบบูรณาการ
- ข. ตัวบ่งชี้ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี 4 คะแนน มีทั้งหมด 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่
- 1) ตัวบ่งชี้ 2.1 ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร
 - 2) ตัวบ่งชี้ 2.5 ห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
 - 3) ตัวบ่งชี้ 2.11* คะแนนเฉลี่ยสะสมต่อปีของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
 - 4) ตัวบ่งชี้ 7.5* ความพึงพอใจของผู้รับบริการแบบรวมบริการประสานภารกิจ
- ค. ตัวบ่งชี้ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ – ระดับต้องปรับปรุง (ได้ 3, 2 และ 1 คะแนน)
มีทั้งหมด 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่
- 1) ตัวบ่งชี้ 2.3 อาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (1.81 คะแนน)
 - 2) ตัวบ่งชี้ 2.9* ร้อยละของการพัฒนาสภาพของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ต่อรุ่น (2 คะแนน)
 - 3) ตัวบ่งชี้ 2.11* คะแนนเฉลี่ยสะสมต่อปีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (3 คะแนน)
 - 4) ตัวบ่งชี้ 4.4* จำนวนบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารที่ยอมรับได้ในศาสตร์
นั้น ๆ และมี peer review ต่ออาจารย์ประจำ (1 คะแนน)

หมายเหตุ : * หมายถึงตัวชี้วัดของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

3. แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา

- 1) สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคมควรมีการวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องที่เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ค่านิยม พันธกิจ เพื่อนำมาใช้ในการขับเคลื่อนสำนักวิชาให้ไปสู่การเป็นองค์กรแห่งคุณภาพตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
- 2) สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคมควรเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ผลงานและกิจกรรมของนักศึกษาไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ครอบคลุมให้มากที่สุด รวมถึงการแจ้งไปยังผู้บริหารมหาวิทยาลัยในระดับต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้ และสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีให้แก่นักศึกษา
- 3) มหาวิทยาลัยฯ ควรผลักดันและส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักศึกษาในระดับสำนักวิชาอย่างเป็นรูปธรรมให้มากยิ่งขึ้น ทั้งด้านการประสานงานการอำนวยความสะดวก และด้านงบประมาณ ตลอดจนการสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักศึกษา
- 4) การแสวงหาความร่วมมือทั้งภาครัฐและองค์การธุรกิจ เพื่อส่งเสริมและเอื้อประโยชน์ และเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลการดำเนินงานร่วมกันในลักษณะข้อตกลงความร่วมมือเพื่อการพัฒนาองค์กรในทุกด้านในระยะยาว
- 5) มหาวิทยาลัยควรพัฒนาหรือยกระดับห้องไทยศึกษานิทรรศน์ ให้เป็นแหล่งรวมความรู้และสร้างองค์ความรู้ในระดับที่สูงขึ้น
- 6) กำหนดมาตรการและกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรของสำนักฯ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น
- 7) เพิ่มกลไกการบูรณาการระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในร่วมกับระบบอื่น ๆ อาทิ ระบบบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลร่วมกันในการเป็นแนวทางในการพัฒนาสำนักวิชา

4. แนวทางในการแก้ไขและปรับปรุง

ผลการประเมินตัวบ่งชี้ที่เป็นจุดอ่อนที่ต้องดำเนินการแก้ไขในภาพรวมของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มีทั้งหมด 4 ตัวบ่งชี้ จัดตามผลลัพธ์ของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาแห่งชาติดังนี้

ก. ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน

- 1) ตัวบ่งชี้ 2.9 ร้อยละของการพัฒนาสถานภาพของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อรุ่น
- 2) ตัวบ่งชี้ 2.11 คะแนนเฉลี่ยสะสมต่อปีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ควรดำเนินการดังนี้

1. จัดให้มีการติวให้กับนักศึกษากลุ่มที่ได้คะแนนน้อย ในลักษณะ “เพื่อนช่วยเพื่อน” รวมถึงการจัดอบรมเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้เพื่อให้ประสบผลสำเร็จ
2. ส่งเสริม ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง และให้คำปรึกษาแนะนำ

ข. ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน

- 1) ตัวบ่งชี้ 2.3 อาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
- 2) ตัวบ่งชี้ 4.4 จำนวนบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารที่ยอมรับได้ในศาสตร์นั้น ๆ และมี peer review ต่ออาจารย์ประจำ

สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ควรดำเนินการดังนี้

1. จัดให้มีระบบการให้คำแนะนำและพี่เลี้ยงให้กับคณาจารย์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการ
2. ส่งเสริม ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง และให้คำปรึกษาแนะนำ
3. จัดกิจกรรมให้ความรู้ตลอดจนการประชุมสัมมนาแหล่งวารสารสำหรับตีพิมพ์ให้อาจารย์รับทราบและสนับสนุนอำนวยความสะดวกในการสร้างผลงานที่มีคุณภาพทุกช่องทาง
4. กำหนดให้สาขาวิชาร่วมกับสถานวิจัยร่วมกันวางแผนส่งเสริมสนับสนุนคณาจารย์ที่มีผลงานวิชาการพร้อมจะตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการระดับนานาชาติ
5. ส่งเสริมให้คณาจารย์รวมกลุ่มเพื่อทำงานวิจัยและเขียนบทความทางวิชาการร่วมกัน